

یک آرمان بزرگ

بسم الله الرحمن الرحيم

امیرکبیر در دوره قاجار از معدود سیاستمداری است که استقلال همه‌جانبه کشور را در اعتلاء سطح دانش و بینش عمومی و ارتقاء مهارت‌های حرفه‌ای و فنی می‌دید و برای آن اقدام عملی کرد.

هر چند او در مقابله با فساد اداری و ارتشاء، لقب‌فروشی و منصب‌تراشی در دیوان اداری پنجه‌درپنجه شاهزادگان و دربارنشینان انداخت و در میان عامه مردم با خرافه و بی‌عاری ستیزه کرد و گام در جهت خودکفایی صنایع گذاشت به مهارت‌هایی که سریع‌تر سفره مردم را رونق دهد اهتمام گمارد و با دخالت‌های ناروا و بی‌حد و بی‌حصر سفارتخانه‌ها و سفراء بیگانه مقابله کرد، اما در اندیشه میرزاتقی‌خان امیرکبیر هیچکدام به اثربخشی و تأثیر پایدار به مانند دارالفنون نمی‌رسید. او طرح‌نو انداخت تا ایرانی را با راز و رمز پیشرفت و ترقی در دوره بیداری جهان آشنا سازد. او آنچه را که آرزو داشت، خود ندید ولی آنچه را که طراحی کرده بود، دیگران نیز نتوانستند چندان تغییری دهند و ناچار راه او امتداد یافت

و دارالفنون آغاز به کار کرد و درخت دانش و مهارت آن به بار نشست و از طبیب و مهندس و نقاش باشی تا ادیب و سفیر و مترجم و امیر نظام از آن خارج شدند. امیر کبیر را باید مبدع طرح دعوت استاد به جای اعزام دانشجو شناخت که در ذهن خویش صلاح و حرفه اقتصادی را با صیانت فرهنگی و سیاسی و به استخدام درآوردن فن و مهارت بیگانه در هم آمیخت، تا نمونه و مدلی از یک دانشگاه مأموریت مدار را در دو قرن پیش در ایران بنیان نهد.

امروز آنچه باید از امیر کبیر و دارالفنون آموخت توجه به شناسایی نیازها، روش‌ها، الگوها، اولویت‌ها و نحوه کاربست و ترکیب یافته‌ها برای عملیاتی ساختن ایده‌ها و آرمان‌هاست. او در سه سال حکومت خویش به اندازه سه قرن ایده آفرید و یک آرمان بزرگ را به یادگار گذاشت ایران؛ سرافراز و مستقل با مردمی آگاه و آزاد با ارزش‌های والای الهی و انسانی.

دکتر محی‌الدین بهرام محمدیان